

*Винницька Н.В.,
доцент, кандидат педагогічних наук,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м.Дрогобич
Стець О.В.,
здобувач освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр»,
Дрогобицький державний педагогічний
університет імені Івана Франка,
м.Дрогобич*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ НЕСТАНДАРТНИХ УРОКІВ ІНФОРМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Ні для кого не є секретом, що сучасних школярів з кожним роком все важче залучати до вивчення навчального матеріалу. Для багатьох підлітків барвисті дрібнички (мобільні телефони, MP3-плеєри, цифрові фотокамери), позбавлені смаку телевізійні програми і відеофільми набагато цінніше навчання та опанування основ наук. Нинішнє молоде покоління вважає за краще жити сьогоднішнім днем, не замислюючись про день завтрашній, і це є головною проблемою нашого суспільства. Не припиняються спроби знайти ті стимули, які допомогли б залучити школярів до навчання. Хитрощі вчителів вражають уяву: це і оцінки, і створення ситуацій успіху, і використання мультимедіа і комп'ютерних технологій, і застосування електронних енциклопедій, і змагання, і багато-багато іншого. Але часом зусилля вчителів не дають належних результатів, а навчальний процес нагадує справжнісінькі бойові дії: вчителі наступають на учнів зі знаннями, які ті повинні засвоїти, учні відбиваються, ховаючись за стіну байдужості або ведучи партизанську війну, наприклад, заважаючи учням, які хочуть вчитися, але бояться "помсти" з боку тих, для кого навчання нічого не означає. Настав час, коли боротьбу повинно змінити співпрацю, необхідне переосмислення можливостей стимулів, які десятиліттями використовувалися в радянській школі, даючи позитивний ефект, а в теперішній школі, через її прагматизму, забуті [1, С. 2-23]. Хоча в нинішніх реаліях, коли в середовищі молоді панують ідеали, близькі до аморальності, це зробити важко, і в цьому напрямку ще потрібні серйозні дослідження.

Урок-це основна організаційна форма навчання в школі. Він є не тільки важливою організаційною, а й, перш за все педагогічної одиницею процесу навчання і виховання.

Як зацікавити учнів вивченням предметів, зробити урок улюбленими, захоплюючими? Відповіді на ці запитання шукають багато педагогів, вчителі.

Особливої актуальності ця проблема набуває в 1-4 класах. Навчання – праця не з легких. Дитина з раннього дитинства повинна розуміти, що все досягається працею і що працювати не легко.

При цьому вчитель повинен зробити так, щоб не легкий навчальний процес приносив школяреві задоволення, радість, порушував бажання знову і знову пізнавати нове.

Як правило, всі діти 6-7 років з великим бажанням йдуть в школу, їм все цікаво. Але проходить 5-6 років і цей інтерес до навчання поступово згасає, деякі учні взагалі не хочуть вчитися [5, С. 27 – 31].

Що повинен робити вчитель, щоб інтерес до навчання не тільки не падав, а навпаки зростав?

Нетрадиційні урок – поняття умовне. Йдеться про поняття, яке б відповідало прагненню педагога до оригінальності, пошуку, творчості, при яких кожен урок дивує, радує і збагачує учнів.

Вчителі постійно шукають способи поживлення уроку, намагаються урізноманітнити форми пояснення і зворотного зв'язку. Аналіз педагогічної літератури дозволив виділити кілька десятків типів нестандартних уроків. Їх назви дають деяке уявлення про цілі, завдання, методику проведення таких занять.

Перелічимо найбільш поширені типи нестандартних уроків: уроки «занурення»; уроки - ділові ігри; уроки - прес - конференції; уроки - змагання; уроки типу КВК; театралізовані уроки; комп'ютерні уроки; уроки з груповими формами роботи; уроки взаємонавчання учнів; уроки творчості; уроки - аукціони; уроки, які ведуть учні; уроки-заліки; уроки- сумніви; уроки - творчі відліки; уроки - формули; уроки - конкурси; бінарні уроки; уроки - узагальнення; уроки- фантазії; уроки - ігри; уроки - «суди»; уроки пошуку істини; уроки-лекції; уроки-концерти; уроки-діалоги; уроки «Слідство ведуть знавці»; уроки - рольові ігри; уроки - конференції; інтегровані

уроки; уроки семінари; уроки - «кругова тренування»; міжпредметні уроки; уроки-екскурсії; уроки - ігри «Поле чудес» [3, С. 93-98].

Зрозуміло, ніхто не вимагає скасування традиційного уроку, як основної форми навчання і виховання дітей. Йдеться про використання в різних видах навчальної діяльності нестандартних, оригінальних прийомів, які активізують всіх учнів, підвищують інтерес до занять і в той же час забезпечують швидкість запам'ятовування, розуміння і засвоєння навчального матеріалу з урахуванням, звичайно, віку і здібностей школярів [6, С. 35-36].

Такий урок – це можливість розвивати свої творчі здібності та особистісні якості, оцінити роль знань і побачити їх застосування на практиці, відчутти взаємозв'язок різних наук, це самостійність і зовсім інше ставлення до своєї праці.

Нетрадиційні форми проведення уроків дають можливість не тільки підняти інтерес учнів до досліджуваного предмета, науки, а так же розвивати їх творчу самостійність, навчати роботі з різними, самими незвичайними джерелами знань.

Сама організація такого уроку підводить учнів до необхідності творчої оцінки досліджуваних явищ, особливо результатів діяльності людини [2, С. 79-86]. В процесі проведення цих уроків складаються сприятливі умови для розвитку умінь і здібностей швидкого мислення, до викладам коротких, але точних висновків.

Інтерес до роботи викликається і незвичайною формою проведення уроку, ніж знімається традиційність уроку, поживається думка.

Такі заняття дозволяють ширше запроваджувати елементи цікавості, що підвищує інтерес до предмету.

Нетрадиційні форми уроків містять в собі необмежені можливості в справі ліквідації перевантаження учнів домашніми завданнями, шляхом використання різних способів вивчення нового матеріалу на уроці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Вінська С. Нестандартні уроки в початковій школі: з досвіду роботи вчительів творчої групи початкових класів «Знахідки» Віньковецького НВК / С. Вінська // Завуч. Сер. Шкільний світ. – 2013. – № 20. – С. 2-23.

2. Галайда Б. Навчати цікаво – це навчати незвично / Б. Галайда // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2007. – № 9. – С. 79-86.

3. Кондратенко Г. Нестандартні уроки в школі: класифікація, структура, методика застосування / Г. Кондратенко, О. Рідкоус // Збірник наукових праць. Педагогічні науки / Херсон. держ. пед. ун-т, М-во освіти і науки України. – Херсон: Айлант, 1998 – Вип. 42 / редкол.: Є. С. Барбіна (відп. ред.) та ін. – 2006. – С. 93-98.

4. Нестандартні уроки в початковій школі / упоряд. О. Кондратюк. – К. : Ред. загальнопед. газет, 2005. – 127 с. – (Бібліотека «Шкільного світу». Початкова освіта. Бібліотека).

5. Нікітіна А. Як зробити урок цікавим?: використання нестандартних дидактичних матеріалів на уроках у початковій школі / А.Нікітіна // Початкова освіта. Сер. Шкільний світ. – 2014. – № 17(верес.). – С. 27-31.

6. Шавало О. Нові форми та методи проведення уроків / О. Шавало // Відкритий урок: розробки, технології, досвід. – 2015. – № 4. – С. 35-36.

*Гузь О.П.,
вчителька початкових класів,
КЗ «Новодачинська ЗШ І-ІІІ ступенів»
Богданівської ОТГ Дніпропетровської обл.*

ДУХОВНЕ СВИТОБАЧЕННЯ ЯК ШЛЯХ ДО ГУМАНІЗАЦІЇ ТА ВИХОВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НУШ

У працях класиків педагогічної літератури ми відкриваємо для себе одну й ту ж істину: справжня людина, моральна, благородна, чуйна, гуманна може зроститись тільки у духовній єдності з природою.

Януш Корчак, людина морально та духовно надзвичайно багата, писав у своїй книзі, що ніхто не знає, коли школяр отримує більшість знань: коли дивиться на дошку чи коли щось нездоланне змушує його подивитись у вікно.

Василь Сухомлинський, вітчизняний педагог та справжній гуманіст, джерелом мислення, мови та моральності дитини вважав, безсумнівно, спеціально організоване та задалегідь продумане спілкування з природою. У «Школі радості» він обережно розкривав перед маленькими школярами як треба бачити, розуміти природу, як милуватись нею, цінувати, оберігати і насолоджуватись її красою, наповнювати своє мислення і пам'ять новими, живими і яскравими образами. І чим яскравіші уявлення,